

فہرست اس کے شعر کے لئے ایسا کتاب نہ رکھا جس میں ممکن ہے

علیٰ جناب شریعت کا عوارف و معارف دار باقائی اشیخ محمد حسن دزفویہ المخلص

علیٰ جناب مقدس القاب فضائلہ باقائی اشیخ محمد رضای دزفویہ تخلص ندای

علیٰ جناب کالاتِ نصاب فضائلہ باقائی اشیخ عبدالحسین دزفویہ المخلص

علیٰ جناب قدس القاب معارف دار باقائی اشیخ محمد باقر زیر

سلامة المخلص به شدائد

عاليٰ حناب سیادت و شرافت مکتب مرحوم مخفف اقامے اسید عبدالکریم ذیلی
رحمۃ اللہ المخلص بہ ناطق
عاليٰ حناب سیادت انتساب فضائل مکتب اقامے اسید محمد باقر شوشتی
عاليٰ حناب قدوسی انتساب کالات نصاب فخر الحاج والعمیر حاجی ملا محمد
رشید ذی فولے سلمہ اللہ تعالیٰ المخلص بہ ضیافت
عاليٰ حناب علی القاب شرافت انتساب فخر الحاج حملہ افتخار اللہ مرحوم المخلص بیو
عاليٰ حناب قدوسی القاب صفات و شرافت مکتب تیمور العرفاء حناب استطاب فخر نصف
ملاصن الحامی شوشتی المخلص صاحب و صاحب و عطارد
عاليٰ حناب سیادت و نجابت مکتب مرحوم مخفف بہ راقم امیت دھین ذی

نور الله صرقة المخامر بير فارغ

عالی جانب حکام دل آداب اضال و نجابت مایل خوند ملا حسین خلیفه روزگار فوی
الملقب بـ رئیس الذاکرین والمخالص بـ هشیش
آلبـ قـاشـعـارـ صـفـرـ قـدـرـ مـرـاثـیـ اـپـخـرـ بدـستـ اـمـدـاـ وـ دـرـ نـظرـ اـهـلـ نـظـرـ خـوبـ وـ
مرغـوبـ بـودـ نـدـ اـتـخـابـ شـدـندـ یـهـنـاـ وـ تـبرـ کـاـ

نیز در این کتاب منتظر بیش

انتا دكتور الخدمة
والله

سُورَةُ الْأَنْجَوْنِ

الحمد لله الذي نور صاحب القلوب بآنسة حكمته وذئق بسنته
الأرجواح بازهار نعشه واصلوه والسلام على النبي المؤيد والرسول
المذكُر المحمود الأحمر الملكي يا رب القاسم والسميم محمد وعلى عترة الطيبة
الأمجاد الأقدسين سبعة أبناء عبيده ووصيه وخليقته في أمته وفاض ربه
أمير الهرة وقتل الكفرة أيسد الله الغائب وبهيد الكتاب في المقابر والمنابر
وسيفه الصارب على برايطة الذا قبل في حشه ولهيد قاتل القائل

(اعتصام الوسر بمعرفتك) (اعجز الواضعون عن حصيفتك)

تُبَعَّلَنَا فَإِنَّا بَشَرٌ مَا عَرَفْنَا إِنَّا مُعْرِفَنَّا اللَّهُمَّ اشْرَحْ صَدْرَنَا
بِنُورِ الْهَقَنِ وَلْخُلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِنَا ذِكْرِ مَلَائِكَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ
مَنَّا قَبَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَمَصَايِّدِيَّ وَلَادِهِ الْعَصُومُ مِنَ الظَّلَوْمِ مِنَ سَلَامِ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ أَمَا بَعْدَ چون حتى لم ينزل ولا زال جلت
عظمة جميع موجودات تابعها خمسة طبیعته عليهم السلام اذ كتم عدم بعضه
وجود آخر فنما يخجه هر شئ كربلا رسالتها جانب ختمها ولهم من حساب لا ينتهي
نمود ارجاه ضلال باريع جاوِ جلآل رسيد وانکه قبول این معنه نعم وبراءة

هلاکت ای بگزیند خدا برآ که من نخاد بمن رفیق از بنی آدم خاصه فرقه
جیله مسلمانان و شیعیان امیر مؤمنان که نور ایمان ظاهر و باطن وجود
ایشان را احاطه نمود موطن بق عبودیت و بند و کیرا بقدوم اطاعت پموده پس
من ای ای است که ای باب بصیرت و اهل معرفت و محبت اخلاص فارادت خود را
بقدر وسع و امکان در خدمت کذارے خانواده اطهار اظهار ای بارند و چون
نیمان دولت قوی شوکت شاهزاده جهان سایبان فیلک هاستان ملک ن
پلسبان قهرمان ای ای والطین که فی الملاوک و السلاطین بیو النصر الفتح السلطان ن
بن السلطان و الخافان بن زنخافان بن ایخافان فیصل الدین شاه قاجار خلد الله علیک

سایه خوش بمن طلق زن مر خرام ظهر
انکه در زبان دشمن صد چون قادی قتل
زانکه او را بارش آیه و زین شان بن کوهها
طوبی دنیا استان بن کشم عدلیت برگشته
چو خشک راچ موزر و بقد دلبر است
ای حق پر نوامر کوش امید کراست
شاه در پیش از نیز بیندیش بدانه ضطر

انکه دارای نیکن و نخت و بخت و فرشت
منبع فضل و هم بذل و محیظ معد
زای خودش من فعل کرد دیس ای ای بهای
علمه در خلأ او همینه دخو ظل خدا
قامدش با سرین بزم برابر عقل کفت
ظرف عالی پرشد از بانک سخا و شهری
تا بکه در عهد داین شاه جو لبخت اضطر

شایان ای وان سعادت تو ایان که سنت ای هزار سبک صد چهار هجری است در بند
معکون عجیب ای ای کفر فیار فیویه امال و ایان و سوخته علایق نقیل غبار نعال
مادیان امیر مؤمنان و تراپا قدام رایشان سیدجوانان بستان الراجه الى تمیز
القدیر حبیب ای ای بی خسروی فول ملقب بخلیفه و المخلص بالحقیقین بایر تقیید پیری
ای ای و ای خداد رحیم الله که سالم کاد را ز عمر خود را صرف شغل رثاء سبیط پغیر
نمود بودند خواست که علاؤ بی مدهوت مراهی و مرثیه خولی نیخد مت جدلا کاش
مفتخر و سرافراز کرد دین ای حال درهم را استباغی فراهم بجمع اوری قضا اند چند که

الحقيقة طبع هر دی طبع با صنعت ابن دری منظومه را غیر مایل است که از بداعی
افکار و اشعار ابداع شعراء دار المؤمنین شو شد و کذفول صانعه ما الله عن الخطر
والاموال در ضمن تصانیف چند بدین درصشه از تخدیش نضمین و ابابات
متفرقه که در نظر بود و دلپذیری اثبات نهاد بر ثبت آنها پرداخت و ازان را بخوبی در
موسوم شاعر امید که این خدمت مقبول در کاه شاه لافت چناب و لابت هارب علی مرتفع
و خامس آن عبا جناب بے عبدالله الحسین علیهم السلام کرد

فتح أهل بيته رسولهم

نَلْوَحُ وَأَعْلَامُ الْإِمَامَةِ تَلْمَعُ
وَعِنْدَهُمْ عَيْبٌ لِلْمُهَاجِرِ مُؤْدَعٌ
فَلَمْ يَطْقُوا فَالدَّهْرُ أَذْنٌ وَمَسْمَعٌ
لَهُ أَخْرَى فِي طَهْرِهِمْ شَيْرَعٌ
يُسْطُونُهُمْ وَالْأَسْدُ دُوَّالَةٍ بَحْرَزٌ
فَجَنْدُ نَدَاهُمْ زَاجِرٌ بَرَدَفَعٌ
يَنْجُومُ لَهَا بَرْخُ الْجَلَالَةِ مَطْلَعٌ
يَنْجُو الْهَدَى الظَّهَرُ الشَّفَعُ الشَّفَعُ
وَيَا شَرَفَامِنْ هَامَةِ الْبَقْرَارَفَعُ
أَعْدَنَظَرًا يَا صَاحَبَ إِنْ كُنْتَ تَسْمَعُ
وَلَاتُهُدَى لِلرِّسَالَةِ مَنْبَعٌ
وَلَا عِلْمَ لِلْأَعْنَانِ حِينَ يُرْفَعُ
إِذَا قَامَ يَوْمَ الْبَعْثَ لِلْخَلْقِ مجْمَعٌ
الَّتِي كُمْ عَدَانِي مَوْقِفٌ أَنْطَلِعُ
فَلَا شَكُونَ إِنْ تَذَعُوهَا وَتَمْتَعُ

فِهِمُ الْقَوْمُ اثْنَا النَّبِيُّعَ فِيهِمْ
مُهَمَّا يَطْلُو وَخَرُّ الْمُؤْخَرُ اَنْ عَلَيْهِ
إِذَا جَلَسُوا لِلْحِكْمَةِ فَالْكُلُّ اَبْكَمْ
وَإِنْ ذَكَرَ فِي اَنَّ الْكَوْنَ نِدْ وَمُبْدِلٌ
فَإِنْ بَادَرَ فِي اَنَّ الْدَّهْرَ مُجْعَلٌ قَلْبُهُ
وَإِنْ ذَكَرَ الْعِرْفَ وَالْجُودَ وَالْوَرْعَى
أَبُوهُمْ سَمَاءُ الْمَجْدُ وَالْأَمْ شَمَسُهَا
وَجَدُّهُمْ خَبِيرُ الْبَرِيَّةِ اَحْمَدُ
فِي اَنْسَابِهِ كَالْمُتَّقِىْنَ بَصِّرْ وَاضْحَى
وَمَنْصِيْشُ لِهِمْ اَنْ عَدَّهُمْ اَنَّاسًا مُفْغَرَ
مَيَا مِنْ قَوْمَ اَمِينَ عَزَّزَهُمْ نَظِيرُهُمْ
فَلَا فَضْلَ لِلْاَخْيَرِ يَذَكُرُ فَضْلَهُمْ
فَلَا اَعْلَمُ بِنَجْوَى عَدَّاً عَبْرُ خَمْهُمْ
فِي اَعْتَرَى الْمُخْتَارِ يَا زَارِيَّةِ الْهُدَى
مَدَدَ يَدَهُ بِالذِّلِّ بِنَابِ غَيْرِ كُفَّرٍ

جَعَلْتُكُمْ يَا أَلْ طَهِ وَسَيِّلَتِي
عَلَيْكُمْ سَلَامٌ هُنْهُنَّ يَارَبِّ الْمُهَدِّدِ

في درج أمير المؤمنين ع

يَا أَغَيَّبَ الدَّهْرِ بِلِيَاصْنَعَ الْقَدْرَ
فِيهِ الْأَيْثَارُ وَمَحْكَمَ الْجَنَاحُ وَالْخَطَرُ
إِيَّاهُ ثَانِكَ فِي الْأَيَّامِ وَالْعُصُرِ
يَا بَاطِنَ اظْهَرُ فِي الْعَيْنِ وَالْأَثْرِ
فِيكَ الْإِشَارَةُ فِي الْأَيَّاتِ وَالشُّورِ
مَعْنَاكَ مُهْبِبٌ وَعَزِيزٌ كَمْ مُفْتَدِرٍ
عَلَيْهِ فِي مُثْكِلَاتِ الْقَوْلِ وَالْعَبْرِ
وَلَهُنَّ بَعْدَكَ تَحْقِيقٌ لِعُشَّابِ
فَالْبَعْضُ فِي جَهَنَّمٍ وَالْبَعْضُ فِي الْقَرْ
وَفِي قَرْ وَضَيَعَتْ بِالْجَهَنَّمِ وَالْقَدْرِ
فَلَا يَصَارُ هَا فِيهَا ذَرَّ وَعُوَرَٰ
الْأَعْيَاثُ وَهَذَا مَوْضِعُ الْخَطَرِ
وَالْفَضْلُ يُظْهِرُ مِنْ بَادِيَ وَمِسْتَقِرِ
صِنْعَانِكَ الْكَبِيعَ كَالْأَفْلَانِ دِيَ الْكَرِ
الْعَيْنِ وَأَنْتَ مِثَالُ النَّمِيسِ وَالْقَرِ
يَمْبُمْ بِدَاهُ بَحْرٌ لِجُنُّهِ الْحَدَرِ
أَوْجُ الْعُلُومِ وَكَمْ فِي التَّنْظِيرِ مِنْ عَبْرِ
وَعَيْرِ كُلِّ بَنَىٰ غَيْرِ مِثْبَتِهِ

يَا أَيَّهُ الدَّهْرِ بِلِيَاصْنَعَ الْبَشَرَ
يَا مَنِ الْيَمَاسِ إِنَّكَ الْعُقُولُ وَمَنْ
هَمَّتْ أَفْكَارُهُ بِالْأَفْكَارِ جَنَّرَ وَ
يَا أَقْلَى الْأَحْمَالِ نُورٌ وَمَعْرِفَةٌ
لَكَ الْعِلْمَ الْمُرَبَّعُ فِي النُّطُقِ الْبَلِيجِ كَمَا
كَمْ خَاصَّ فِيكَ أَنَّا شُوْفَوا فَإِذَا
أَنْتَ الْمُلِيلُ لِمَنْ حَارَتْ بَصِيرَتُهُ
ظَلَّمَرْ قَبْلَكَ الْأَفْكَارِ مُلْمِسٌ
نَقْرَقَ الشَّامِ فِي مَعْنَائِهِ وَأَنْفَقُوا
الشَّامُ ضَلَّ مَلَكُ فِرْقَهُ وَرُفِعَتْ
وَرُفِقَتْ وَقَهَتْ لَا النُّورُ يَرْضَعُهَا
نَصَاحَ الْشَّامِ الْأَفْيَكَ وَلَخَالَفُوا
وَكَمْ أَشَادُوا وَكَمْ أَبْدُوا وَكَمْ سَرَّوا
أَسْهَمُوا لَكَ الْقِبْحُ مِثْلُ النَّمِيسِ كَمَا
وَلَذِكَ الْعِزْرُ كَالْأَبْوَاجِ فِي قَلَّبِ
قَوْمٍ هُمُ الْأَلْأَلُ الْأَلْأَلُ هُنَّ مِنْ عَلِقَتْ
شَطَرَ الْأَمَامَةُ مِنْ الْجَنَاحِ الْجَنَاحِ إِلَى
يَا مَيْرَكَ كُلِّ بَنَىٰ جَاءَ مِشْتَهِرًا

وَأَنْتَ فِي الْعَيْنِ مِثْلُ الْعَيْنِ فِي الصُّورِ
مُحَمَّدٌ مُّصَوَّرٌ حَقِيقَةٌ

مکراز ماء و طین ذات بظلم و کین عجیب
پے ازار جلکلزار من اندر کین استی
چرا از کینه با فرمان نه خود داین چنین آستی
که چنی کان بر خود ندارم جنم
ذمادم دکر پا آینیں لف عنبر پیشی
که اندر هر دو کیتے رحمه للعالمین استی
مهی کو کرد کلش کل جنم خوب عین آستی
بین فرشق در مسند و عالمکین سنه
فرشختم و خود آخیر رسالیں استی
پکایل انبیاء او لیار اخومیز استی
شفاعت خواه خلق او لیں و آخر بذسته
که خود درخت عزدا و عرش فرشق
که با سطح حضیض قدر داشتم فرشق
که هم پیغمبر هر حق و هم حق را امین آستی
هم اندر چن اسرار حق در میثن استی
که بر خلاف در ترا فرمی و خلاص دلیش
یک انجام دان در کهنه نوع الامین استی
که در چون صباحت ناسخ مهر میین آستی
پکرد خوف حن نو هم چون خوش چنی هستی
چه نور زدات هم در آسمان هم در زمین

أَجْلِ قَدْرِ لَكَ عَنْ وَصْفِيْ مُنْقَبَةٍ مُنْكَارٌ لِّلْقَصَيْبِيلَ لَا

بیان اینچند بامن در مقام ظلم و کین
عجین ای کلت از ظلم و کین باش که هر یها
کین قربانی کو ستم بمن ترحم کن
خطله سر نزد از من مکرا اظهار ایش
چه ساز دور از خود کاپنل آشفته
بنی ای زانک مردم شکو آبرد که شنا
شهی کو پر تو خلق شصت هفای جمی غلبه
عهد عقل اول مکرا کنان که از مرفت
ذکر قربانی آدم بدان کان مظہر داد
سرمه و اسوز راعات ای یگانه دو هم باعث
چرثام کشته لطفش جمله آدم تا بخاتم
پر پیش هنگاهش قدر بناشد عذر اعذر
umas و ح عرش بکریانه ای نقد کرد ای
شها از فیض جویی آدم آدم شد هر راینها
تو بکتا کو هری ای شاه در مجرم بونیت
بهر آمر توئی امر مجرم بی توئی نا هی
ملاین سرمه صرف بسته اندان بکریت
چهارم بزرگان و صفحه جمال با کالت ها
هزاران یوسفه هزاران زیبا گشت
چه پیک همین نه طارم اعلا بر پیمانه

پد بیضام موسی از کف نوز آستین سچه
بد هزار نقد رایان ملاک خلد بر نشیتے
هزاران همچ رغه و دودخا فان چین آسته
ز کید هر دون پر و مراد اتم این آسته
کان دار فلات و غ دلم را در کین آسته
که خود برعاهی باش کسر شفیع المذنبین اسق
حیبت سرچ لاز تیغ ظلو پسر کنراسته
مشتک از سنان پیره جنم ناز نیتی
سیابن کر قتیل از خجرا شتر لعیزان اسق
بگردن غل پیاز بجز نریز العابدین
رب و زینت کلثوم ولیلی حزین اسق

منکرات (القصیدة لشاعر من قبل قطب بن حنفیز) حنفیز

سطع زمین ساخت جمله رشک کلستان
پیر نلک بر کشود چال کر پیان
واله و محنو ز دل فکار و پر بیل
کاه صفیر مچنان که صوت هزار
دامن خود ریخت کواکب رخستان
باقد چو نسر رُ رو سپو خور تیابان
چون حبیبی زاده دشکنخان سلطان
تیر کان بر کرفته هزار و هشت کان
رشک غزالان چین زن کرفتان
غیرت یاقوت سورش لعل بدینه

بنجی مینهاید هر نمان نوی بطور دل
عجیب بند که کویم بون در را ایله دور
کین در یان در کاوه که بیز جا کر بلات
الا ایضا حب خلق عظیم فخلاق به کمک
کرفتام بدالم کینه اینچی خ مینا
حیفی اند صفت محشر شفاقت خواهد داشت
کشکلین غم را کاند نه زین کر بل از کین
محمد لبند سعد از طلوع هر کوئی و شامی
حسکیانی را که پر کر که مجاہد و شی و
نظر کن پار رسول الله که از بیدار دفعه
بر است غافر های بیهان از کینه اعداء

منکرات (القصیدة لشاعر من قبل قطب بن حنفیز) حنفیز

دو غ که کرد و زنگند کوی از رفشا
پیک دنیم سکر سید چهرا زر
برده فر و سر چپلندی و فکرت
کاه نفیر مچنان که ناله قدره
عهد نداش تا که نزد پده کیسته
ذا کجون ماه آمد آن بهم از در
خال سپاه شهر قریز حلقه ز لفس
ان بی صید دل شکسته زارم
ساخته ظاهر هر پیش بدء عاشق
کرد معیان در نظر ز غنچه لبه

در بلد کفر چون اسیر میمان
 جمع شده هر طرف جماعت مؤمن
 خلق نکوئی نیز فقار و ضئیر رضوی
 نزدیک دهان داشت پر زر کو از غلما
 نور فشان دک تمام عرصه امکان
 کفته جا کرد هر بساط سبلمان
 عقل فزانی حج بنی و مراجع جانان
 می افراحتی نیزان می کبران
 کبر شوی جا سختمان لا الہ فیمان
 طعنہ زدم بر کلال فیصر و خاقان
 جانب میدان مدحت شه مردی
 پیغمرو لیا و جامع قران
 صهر پیتر ولی حضرت بیمان
 صاحب شرع میین و فاعل خادیان
 قامع راب کفت و ولی بیمان
 نور فرا اینچنانکه مهر در خشان
 بر هم در دک وجود پال تو در مان
 فخر تو بود که داده جای بینی
 بی فکنه هم چرگوی دنیم چوگان
 مؤمن کند داوی بی اژدر غرمیان
 بر مدان هر کنار سُبْلَه ریحان
 عرصه آفاق را کند شکرستان

عارض انور در دنی خاط میگیش
 کرد لب شکر بیش از خط مشکین
 سُبْلَه و لیش سوادایه واللیل
 از کهر ب شب چراغ نام و نشانه است
 کرد نی هم چون بیاض چشم کشید
 خرم و خندان کرفت جا به بی من
 بیم کفل و قرده سات کین می احمد
 می افراحتی نیزان می نسا
 کربشانه بنا از فطره از و سے
 جتم و بکر فتم و بسر بکشید که
 پنج دوستانه خنک طبع جهاندم
 خسرو دوران علی عالی اعلاء
 فاعل خیکر قیم جنت دوزخ
 باعث ایجاد خلق و بانه دنیا
 خانی نظر سول حافظ اسلام
 مطلع از شرق طبع من شده طالع
 لی چه تو مکن نکشند در هر امکان
 مژه بن قیدیک و عمر و عنتر و حب
 حسنه این نرسه ما و هفت زمین را
 در زمین عهد عدل و داد تو ایله
 پر تو خلقت بی شور زار کرافتد
 پنجه از لعل شکر بیلیافت

بُردن شکر بصر زیب بگمان
 جنم حسینت بخاک و خوشنده غلط
 رأس شرفیش هر فوك نیزه عدوان
 قطع شد انکشت او بخجیر زان
 روی حسین را به زنجان پنهان
 چو زندان جفا بران لب دندان
 دیده خوبی بار بزیر سیک لوزان

حقیر

(الثالث)

من قیتاً امیر المؤمنین

پایهال عالم از دستان از بزرگ شد
 لاف بلور نکزداول اخوان در چنان
 در طربود وسته طاری زنده نام شد
 کاروان سالار دین هم کشت پیش افتاد
 کشت یاقوت نمخفف لعلی دخان سلیمان
 کشل نوم افزای من همکنون دار و سلیمان
 فرز و گاند کمسافت بعد صد غرسنگ
 کاویوکان در تکا پوچون حماش لان شد
 زانه بیهوده شنک تار و غیر افلا شد
 خسرو و از و اکاخ هفت او و زنک شد
 آنها کان بند کی باذات خویک شد
 معدن کان کان معنی منی فرهنگ شد
 کوچی چشم پلنگ تیر چنان و نشد
 عرضه رافق بهریک عزم مشتنک شد

نظم حیر و بیان مدح نومانا
 ایشہ دوران برق بلاکذرے کن
 رفت زید اذکله کو فوشامی
 از پی انکشترے زکنیه اعداء
 کر کذرتا و فتد بخانه خولی
 کاه ببریم بزید و وان سک بی دین
 زیده کلثوم زا فهم ضطر خود را

(الثالث) **من قیتاً امیر المؤمنین**

ناکنخت من زیرنگی اسیر نشد
 از صداقت بدرخ هر کشوم با صلح
 هرشیقیر اکمان بودم زا هلنگ نام
 نقد اخلاص هرج بود بار کدم به قوت
 کجا همه کونا کون بگستاد مدعا
 کر نی دفعه مدح کل الجواهر با ختم
 کو هم مجبور بر پایای دل کشته قرب
 رخن میمه مکشید کن بزیر پا منوین
 هر بدل را کش مقام اهل کل دین بند اشته
 رو شریعت مرجد کل بلخون تاریا و میون
 افتاب ملک معنی آسمان عز و جاه و
 شیر بز دار شاه مردان شاه خویانه
 انکه بجوم طبع شیخ ریوف شک هر کرد برا
 پنهان از خوان بود شک هر کرد عزم سیر گمرا

باز اشکار گفیل سلوف نان شد
 کنندگر دُون پای باز قدش نهند
 ماه نوامد فریچون حلقه زیر تن شد
 سند خیل بینا بر اولیا مهره شد
 یاور اسلامیان دارای خلخال شد
 در کار جرحو دشنه چون پیو چن اشد
 شاهد رای عنان چو خ را در چن شد
 می بدل خود رو دمید و لاله خود رند
 اندر چون چشم ضیغم چون کنام زلقت
 صند هزاران کیقباد فیصر هو شد
 روحهم وان چون موتهان شیر نه شد
 از جفا کرد شکر دُون بی داشت
 نراد مادریا علی گفت او در آصل شد
 با نزاع و کشمکش در عرصه شطرنج
 چنان احیات قرین دولت فرهنگ

این عجیب بنو داکر در عهد عدو داد
 اشهر کنرا وح فتح کرد که عزم شکار
 اهل اشترین مرگی که کشان شد عیشه
 شاه اینما نروزی دین و سرتیپ دیون
 تایب احمد سپهه دارا حکم سلطان عصر
 در دیار خلاک کویش هرچوپیک خاک است
 حکومها و سُت هر خشک فیض در بجه فیک
 کروزیگیل دنیم از لطف او و برسویک
 در زمان عدلت آپا همش دنیادین
 خادم در کاه و در بان در وهم پاسبا
 بر کلش بود هر انکس فهرمین حیدری
 ای ولی قادر یکتا خیر بینوا
 بخ شناخت مشغله یکندیت بر سر همراه
 تا کم شاه و اسب غیل و بیدق و فریزین دی
 چشم بد خاه توجون منصوبه دار بلا
 نیکلار (الرایخ فی المتقبل شده لر غائب)

هر بند بند ننم شد بزمانه هر صد تو
 سریجا و دین و دلم شود بقدمه هر فنا تو
 چرکنم بیشان تر خطا بخدا که مثل نه
 شد با ضیا هم کلیبرم نشعاع نو لقا تو
 که بجز از کفه اه رونبود بد هر هسته
 مکار سر و رذا طاوی و سرچ کنم بغل تو

صنها بکشون ای جار سدم نیم همو اتف
 دلی صفت گزین من شد انور ده رصفه
 بکدام بحر کنم که تو بینها که مرمنی
 فیاض فر و خیز در مزم ثم من شجعی
 بد و چرکه اکفر هی هکی و است مطالعه
 بلیم نان می اشیز که دهانی نوابیم

زکلو نفر فر و مر که بیو می کند رونکن
 که خوئی ام زان لب چاله و نیج و دکر بلکو
 که سوچ کرد و بجهه و هجا هم هنرا بصفه
 چه زل لاطا طبع من همو ملاح شانق
 بیو اقوا است حق هر تن بی محکم لازد
 شد باز وزن کو شر جان پدر لر صوصان
 بینی خشان تر جهان هم پیاوی می
 که صفات اس بین شد امر حمت ن خدکنی
 هم عرض کرس و ایمان چند لوح هست
 که خدکنی و لی خدکش است شاهد
 چه میزای چه میزای هم دلیل و هیچ
 بود این مقرن اختر که زنبار صحن و سرمه
 زنیم لطف توییک شیخ فلان کان که شد
 که تمام بجز و بشر شده هم غرق بجهه سیاره
 مردست و پای مخالفان بید کاشاده قله
 نظر قض او قدر بود نکان با مرد پستان
 شد لعن فعل زیگال دل بفنا دخالم اینها
 خود آکر چشم رو بستان بودم نظر عطا
 که نوخت بین خود اتمان هم بفرقت ایشان
 بفنا دغلله در جهان زغلان و شونو آن
 هم خاکان ز شر جان شد خونشان پیش
 که چقدر سیاه هدم بد مرد نوک خوار زیر

شب دوزر هفتہ و سال و مه اکثر بسته
 پر فضیم کنی اضم بکرو کند که خود
 چهی اکه تو قریب کند از صحنه حضرت
 سر سر عز و بعده لامکان نه لافته
 بیار لچ قتل سویه رسکان صلا
 بقیاس طبیعت خویشتن هم طبلکی هم ازد
 ز تمام می ماسو بصفات اثبات مقدمی
 که سید به پائی رضعت بخدا خدکنی
 طبق اسباب خدمت بوق جو رامد از عذر
 نیم از جماعت غاییان شوایر بالینکه هم
 بستان ملاح تویر همین که وضیه ای پیش
 بنام خلاقت مخلوق تو امام و سید سرمه
 رفع قبریز و قوری خصوصی صفا چهار خوش
 بهرانی من که قدم زندگان که بعد از شد
 پی قتل خارجیا دین چهارم اکین علمنی
 نهشان بل نظره تو قریان بو عدیم
 زیر ملاح تو خامنی بکار ازدواج هست
 بپسر عاصمه برداش که کنیه شانز و جا
 نخطای کرد شایان ز جهاد اذل شان
 بشکاف بجهه ای اینچنان که شد بل شنون
 جیرتیان بزرگ تویر نشسته جمله بعم و هم
 بجز و شف فاله ز سود ای ای ای ای ای ای

حکایت

آنچه می‌ماند

لطف الدین

الغایب

ابن سینا

کردید که زنان را خلیل الیس پنهان نمود
کفایه ای از آمد اند که بجهود
علیب درج داشتند بود می‌لود
آنادب کائنات دل اشتبه دود
چون عکس که خیر نیپ خدمت مهد
روبر رکاشان و در ساز تقویت
در بیم امیدان که شوی فرست مقضی
بیکفت ز هم عقد که همه احمد بکشید
ایم ببر لیک که می‌بوق که نزد
نظم قوی مدعی و لی حضرت معبود
چون عزم مردید ازان دغدغه
در فاخته بستافته بیر عشق من افزود
زایینه دل زنان که دوست هم بزدود
هر کس که زیگان مرکله مدعی تو پیشید
از مرد زا زل مدعی تو و وصف تو هم
صریح صمیم ارد و خوشید چه مسخر
بر کاری سلک کوئے تو بمناصیب فرسخ
کوئی فلک ناز صد مهچو کان تو متفق
کشت کلستان بخلیل اشتر نزد
دن کش بخای تو بود ز هم مهد و
عالی هم راز پر تقویت شد آمیخت

دیگر چهار و شصت زن خور این چشم زیراند
اعذر مان ترا پر پیغمبر خواهان
ستانه و اشتفت و خندان و غریب خود
از دیدن نور رخ آن را شان ترک
بستم که خدمت بخواستم از جای
باکوشش چشم سیاه شکر داشت
در بته و باز آمد بپای ستاده
پر غمجه لعل اشکر شکن خویش
کفت اکد دل آن زده ام از دست تواید
عمرت که باکوش خحقیقت کشیدم
بر جنم و پس بر پر طبع نشتم
هر چند به پدان متدفع شهزادان
عین حق است حق و شمشیر حق الحق
ایها گدین لا یو و یه حریر قصوص
خلوی بیدحت چه ساریند که خالق
کفر بر از جمیع دژم خواست خلامی
کردید مجدد رخ شیر فلک ای کاه
هر فرگ در این زاویه خالک بگرد
هر کس تو اکبر سر دل خود را هنادی
هر کان که در کون و همکان ظاهر مخفی
از ارض سه مواد ز عرش قلمروی

در صرکه از هم بدر بجوش داود
تا بو نکن دان سر خور شید کله خود
بر هام که ازا وچ فلک نهر جیز سو
برگ فضای کن زد که مایه ز بخود
منکلاغ (القصیدۃ الشاعر مکحیج اصلی متنیز ع) الحیر

سطر دل شد کستان هر که از کل نارشد
خان بر کشته ز بولیلیک دل هشیار
مشنهان درون را کاشفا سر مرشد
قدیجان در کف بویک عرا اظهار
کفت هیچ حل این صکل بیع شوار شد
کریچو بیز بسطو شیر ادم خواشد
مریپر شان کستان غیر کلذ اشد
بتو از رابیدم کلیتیان ان نارشد
علیه مریچیخ چادر میان از نارشد
حکران بران فیق و فرع و موره اشد
کا بیوان دید و ایان زند از دیدار
بادل کنار مهر حیدر کریم شد
زانک دست حق و عین حضرت دادار
حضرت روح الامین خدام در بارشد
از پریدن باز ماندو بال بران کارشد
مرکن افرا چون قطعه کار شد
ناصر صهر و وصی احمد مختار شد

منغ آبی ز جو هر ریای حمامت
کرد شیخ شبده ز نوای خیر و خوبان
جز اینکه پی تقدیت سو رودیک
که تفریق کوئے تو در در هر خیر است
منکلاغ (القصیدۃ الشاعر مکحیج اصلی متنیز ع)

نادماغه تر بیو باده کلنا مرشد
از مرور نشانه ان باده برب جانه سید
بر دیر و خان چندان ستاد مکن برق
پر بیچن لامد فته جانبان عکنان
از عضیت دو ترش کرد و چین بر بوزدن
این میکت آن می نمیدان که از بکسر عمه
این چیاستان می که از بکسر قطعه و شو روزا
این عیا سنت آنیم که از بکسر خدا شیخ جو و خند
این چیاستان که بیک ساغر چیز نیز باشد
ان چیاستان می که لات بیون سلیمان کلر
این چیاستان می که شد خضریخ را خود دل
بر ملاکو بیچم باشد نام این رمل کران
انکه ذا شار بذابت حق توان کردن قیام
ان که قصر فعیش دارد مکان در کامکان
ان که بھر هصر قدرا وجبریل و هسم
انکه صیدت قدر شم هر دو عالم انجیط
انکه از فضل و شرفدار کر عالم کوز فشا

قبه نوکاه او نه کند دوار شد
قاضی خخ فلک اطیلان ز کار شد
ما سوی الاجرم سرکرد و سردار شد
کن شاعر صفت جان رشک سوسن زار
و ملک رو کرد مستتر بر کوه بیا شد
نیاز بدب و محرومیت کعبه اخیار شد
در شبی کز امر خواسته بسوی غار شد
شاهد جنات بخیر بخنها ال آنها شد
فاس کویم این خسیان اش منیا شد
همچو بیبل کز فرق کل الینم وزار شد
ای کلیمان کن قبول اشعار این اشعار

(الخطاب)

(القصيدة السابعة من ملحى أمير المؤمنين)

ان شاهنشاهی که اند عرصه ها مجلا
مجلس عقد سخا پیغم عقد چون شد بگ
چون حدد و ذات پاکش از قدم اقدم بود
مطلع دیگ طلوع از شرق طبع کرد باز
یفلک خوبی که بدتر طلوع انوازند
در اذل چون فوپرا کت قبله ذات بود
جان شاد احمد مرهل توکری با شف
کاشن کوی حرمیت چون صفاتی را صفاتی
خراب بغل شبیزیت که باشد چو غلام
بکه شوخاک کویت را بکار رضیم
مؤمن اسایشکش او رده ام ران ملخ
من خلام)

روزی چند در کامل و موج مشک تر
کافقا کرفته هم زابر با ختر
آن عقر بی که لبته بید از نزلف برق
کز عشق مر است کشته بخ خفظ کنیز زر
کردید دل پاز در شد سینه شعل و
انداخت جانب من و بنشت هر جگه
بر گله نمود لا عیان مصر از شکر
ظاهر نموده بره کسر عمدیز که مکر
نایز هر سر نیست در نظر مهیج تنک تر
افتادی و سیف لرا خویش بی خبر

با عشوی امداد آن بی عیار من زدر
یا انکه خور کشیک سر از مهت خاوران
یکباره ماخت ختر قایم جسم زامن
کیو تا بد رچه ماری بسرو قدر
از غمزهای نزک فشان ان نکار
زار بز کان وازمیش نیرش بزه نهاد
زان لعل نوشند که بیس بود بامنک
پنهان نموده رشته لو لو در دهان
دست عنست و حلقه میم و دهان و
در چاه سیم صیب نخدا ان جنمک

شاید قبول سازدم این نتیجه همچو
سود بعیش قتو است بحکم مرادیه
زاندیشی را چنین که ترا بود در کذرب
ایم لب شکو بدر سلطان داد که
زوح بول و ماه جهان شاه خیر د
هر چیز و شام که بضناه کرد همان خواست
باعث برخ خلقت اشیاء آسمان خشان و
بره چهار خود خدا میگشت پیشتر
و حشر و طیور و جمله هم از حق و کاریش
از کیوان خوی رجنان بود جلوه کر
دفع ستم کا هر یا ساز داش که
چون موم کرد که از قف پیغش دل بخوا
هم منع فتنه سازده و هم مانع صدر ک
سر زد چنان که جلوه کند فوراً زیست
جهانم بود رسید و شفیر از خیر شست
نیزه همان دزرو که سر نقد سینه وزیر
سترا بر پایش شده و آن پاها ناب که
اطلاق سبکه خود را حکم تو میستی
ماه صیام درج شود در که صفر
ایم بر سر چهار شیر علم رفته بخوا کذرب
بدر که که کرامت داد داد که
دار بر خال تا نزدیک جوانان خود بخوا

بِنَمَا بُوْنِي مَعْرَكَةٌ كَرِيلْا كَذْر
 بِرْ بِتْرِ بِهْر قَتْل حَسِينْت هَمْ كَر
 بِجُونْ مَا هِينِي بِلَهْ خُونْ كَشْتِ غُوْطَرْ
 صَدَد دَاعِغْ غُمْ بِينْه لِي لَائِخْ خُنْجَر
 بِرْ كَسْت وَلَاهْ خَضَاب وَلِيكَنْ فَخُونْ
 هَرْ بِلْ بَدْ بَكْرَهْ شَدَنْ نَأْخَارْ جَاهْ كَر
 هُوشْ بِكَيْ بِهْ بَدْ مَشْدَازْ خَلْمَ كَوْشَ
 اَنْجُورْ كَجْوَخْ مَعْرَنْيَهْ كَنْكَبْرَ
 بِينْلَيْ شَدَهْ اَسْتِجَمْ وَإِزْ دَوْشَ تَمَرْ
 بِالْهَلْبَيْتَهْ كَسْ خُودْ كَشْتِ هَمْ سَفَرْ
 ذَهَرْ مَدَامْ زَيْتَهْ اَغْوَشْ وَدَوْشَ وَهْ
 كَافْتَادَهْ اَسْتِ رَاسْ حَكَنْ قَحْوَنْ قَرْ

كَلَام

الْمَقْرُبُ عَلَيْهِ الْمَسْتَدِيْنَ

الْحَمْرَى النَّوْ

اَيْ مَظْهَرْ جَلَالْ خَدَاؤَنْدَذْ وَالْجَلَالْ
 بِنْكَرْ صَفَوفْ لَشْكَرْ اَعْدَانْ جَهَارْ سُوْ
 عَبَاسْ اَدْوَدْ كَسْتِ جَهَادْ بَيْزَنْ بَيْكَشْ
 بِنْكَوْرْ دَاغْ اَكْبَرْ بَنْا كَامْ نَوْجَوانْ
 بِيْكَوْفَنْ دَاهْ قَاسِمْ دَامَادْ نَامُزَادْ
 بِنْ سَرْ بَرْ هَنْزِ زَيْبْ كَلْثُومْ خَوْيِشْ
 كَوْشَنْ يَكْيَعْ رَيْدَهْ يَسِيدْ اَزْ بَهْرَ كَوْشَوْارْ
 نَادِيْهْ كَسْ كَهْ تَانْ عَرْ وَسَهْ شَبَهْ فَافْ
 بِنْكَرْ بَجَالْ عَابِدْ بَهَارْ كَزْ سَتمَكْ
 بَرْ نَوْكْ نَيْزَهْ شَدْ مَفَرْزَنْ نَدَآنْ جَفَهْ
 شَدْ پَاهْمَالْ سَمْ سَتوْمَلْ تَنْ كَهْ دَاشْتْ
 دَارِيْ خَبَرْ خَانْخَوْلِيْ وَنَرَانْ تَنْ
 كَلَام

كَيْنْ فَصَلْ بِهَا مَارْسَتْ بِيَارْ اَسْتِعَاكَا
 بِيَهْ لَيْزِ اَمَالْ فَزَونْ تَرْ بُودَارْ بَيَارْ
 وَامَالْ كَنْدَبَرْ كَنْهْ خَوْيِيْتَهْ اَقْرَارْ
 بَرْ بَرْ لَكْ كَلْ دَلْ نَدَهْ بَحْظَهْ دَوْصَدَهْ
 كَرْ دَيْهْ مَثَبَلْ لَهْ زَانْ بَتْ عَيَارْ
 طَارْ نَدِيدَمْ كَهْ بَرْ بَشَنْزِ بَانْ اَمَارْ
 بازَارْ تَوْ كَرْمَ اَسْتِ خَوْيِيْدَارْ تَوْ بَيَارْ
 دَيْكَرْ بَرْ جَهَهَا اَيْنْ دَلْ زَادَمْ تَوْ مَيَانْ
 اَيْ بَارِخَوْ دَارَا نَدَخُودَارَا نَمَانْ اَزَارْ

سَاقِيْهْ كَرْمَ زَيْبَلْ غَمْ كَلْنَارْ
 كَارْمَ بَچَنْيَنْ يَارْ كَهْ بَرْ بَشَدَهْ بَهَرْ
 پَارِنْهَنْ مَيْكَيْنْ دَلْ وَدَيْنْ بَرْ بَغَانْ
 اَفْرَارْ كَنْدَبَرْ كَنْهْ خَوْيِشْ وَهَرَابَانْ
 خَارْ زَيْلَانْ دَلْ بَحْرَوْجْ تَانْدَهْ
 عَيَارْ نَدِيدَمْ كَهْ كَنْدَغَارْتْ شَهَهْ
 بازَارْ مَنْ هَچَوْنْ بَعْ وَنَقْدَزْ هَزْ كَهْ
 بَيَارْ دَلْ زَامَنْ اَزَرَهْ نَمُودَيْ
 اَزَارْ مَنْ اَيْقَدَرْ وَانْدَيْتْ خَدَارَا

بَرَأْدَشَهَ كُونَ وَمَكَانَ حَيْدَرَ كَارَ
وَجَهَ اَفَهَّهَ كَبِرَ وَصَنَى اَحَمَدَ مَهْنَار
هَدَسَتَ شَوَّدَ اَهُوَ بَاضِيغَمَ خَوَنَخَوا
كَوَنَ هَدَانَ سَازِچَوَنَ كَاهَ سَيَكَر
چُونَ بَادِخَانَ رَيْزَهَ اوْرَاقَ زَادَشَهَ
چُونَ تَابِرَ مَهْنَابَ كَهَرَ پَاسَدَ زَكَانَ تَهَا
صَفَ صَفَرَ زَشِيَاطَيَنَ عَدُوَ وَفَتَدَارَ كَهَا
صِيَقَلَ شَوَّدَهَچُونَ دَلَ آيَيْنَهَ فَزَنَكَهَا
بَاذَهَ اَزَ بَعْضِشَ التَّارُ وَلَا العَار
مَكَتَامَزَدَرَ يَكَنَدَ اوْرَقَ بَهْنَار
چُونَ دَيْزَهَ قَانَ اَسَتَ دَهَانَ ثَابَ وَسَيَا
بَيوَاسَطَرَ طَالِعَشَنَ چُونَ نُورَزَ بَصَا
اَيَهَهَمَرَ مَخَلُوقَ جَهَاهَ سَرَوَرَ وَسَرَدانَ
اَندَلِيَشَ خَبَرَادَهَ كَهَهَتِيشَرَقَمَهَار
جزَنَوكَهَسَنَانَ قَوَانَ رَمَحَ شَرَبَانَ
دَهَرَكَاخَ شَبَانَشَ بَهَرَسَانَدَشَبَهَهَار
بَرَحَضرَتَ تَوَخَدَمَتَ خَوَدَرَ اَكَنَدَأَطَهَا
تَارَ وَهَرَشَبَانَ روَشَنَ وَتَارَنَدَهَرَادَوَنَ
پَوَكَشَرَخَصِيمَتَهَيَهَانَ خَوارَ دَلَافَهَا
بَنَكَرَهَهَارَوَلَادَنَوَيَهَؤَلَسَ وَغَمَخَوارَ
صَحَراَشَنَ اَزَخَوَنَهَهَچَوَنَ سَاحَتَهَلَذَهَا
شَدَدَسَتَ جَدَادَزَ تَزَعَنَسَ عَلَيَهَهَهَار

و مرند بخدا و ند بگم از تو شکایت
سر اله اعظم علی عالی اعکا
آن شیر شکاری که زاندیش عدیش
هر چاکر ثبات قدمش کپای پیغمش
که صر صر بر قی و نر از شعله بیغضش
ان پر نور محیش رذای هم صفا عده و
نیاز ببر ترکش چه در ارد بصف جنک
حیث بدیل کافرا کر چای کنین کند
یا حت وی از هیچ خطای بود ننک
در کام نهانک و بچکد بادلا مهش
چخ فلکش سفون خور شید و هش نه
از مخزن طبع که مر مطلع دیگر
ای مظہرات احدای مطلع انوار
این طاق زیر جلد که رفیع است بنایش
از پشت عدو نقی کی نامد نیروی
در عهد تو کر لد اربه کشدۀ یافت
شاهزاد کوی تو خبر امده کر شو
تمامه و خوراند مرد و مرانند شب رو
همو اؤ خلیلت به جهان خرم و خندی
در کرب و بلا ایش دوران که نمی کن
بی کلدن افتاده در آند بلای خیز
از جور سپاه پس بعد بد اختر

پامال زیکیو بدن قاسم از کار
بین زید سرمش را مزیدن شهرست کار
بنهاد بناست شل آنیه رخسار
بیچادر بی مقنعت در کوچه و بازار
خون ما در قاصم هم زیاد نیه خوبیه
از مراد عدالت پیرهند جنگل خوار

الحق للذئب

مدد المؤمنین

افتاده بیکجا تصدیق اسکر
آخر برسین تو ترجم نه منودند
خول چه خفا کرد بران مرأمن منور
ای صاحب غیرت بنکر زینت کاشع
له لای حزین فاعله زار و سکینه
بنکر کر زندگی بله ها خست
فکلام

زمه همرا و کاشانه جان نور بارا مدد
که شب کو و سنه ابریخ خوبان تدار آمد
پر انکه در فشان ازان لبی قو بار آمد
بی دلار دمکنند من افزون از شمار آمد
که صحیح روشنم نوی خسته همچو شام تار
سکوت در شاهجه شیر کرد کار آمد
سمند طبع از بھر ٹنایش راهوا رآمد
سویل کام از کامی نکرد و پر سپار آمد
خلاصیه مران زین و همراه شاه تاجدا آمد
که بھر خشک و ترد دھرها جایختار
نیز مکرمت اند رانی مدهعت کذا آمد
کغیل حق و انس و چشم طیز مویز ما رآمد
بکرد قلعه اسلام تیغچیون حصار آمد
دو صندوق از پی خفظات را خیار پار آمد
حالدم پیکره ازیم بجی کو هیا را مکد

کذشت از شامکه نیچه که آن غیار فیلم مید
پھر شب کو سرمه پشم غزالان خطاما
سر برداشت اذ لبر کرفت انکاه بدران
که ای سینز لجنونا چند در بند غم دار
بچغر لابه کفته چیت بجا ناجرم تضییر
نیکفتا جو همت این باشد که ثیبا کات ضاعت
زکفتا شر بخل کردید اند رعصر هر فکت
زدم مهیز هر چند این بیث طبع سرکش را
بکرد ابیم غم بنتلا بودم بی نا که
وله حضرت دا ول امیر المؤمنین عیین در
شهنشاهی که بھر مدح ذات ذات پاچ
شهنشاهی که خوانا الارجود شد ره عالم
شی کش من قدم ارکان کفر از زمیح دلذک
شی کز نمود و کرد شه نهرجان از دشید
چند در کلام نهاد فند مخ از زاده مجتبش

چهارمین چادر عقبی بی فیجار حار آمد
پنجمین چادر عقبی کام کام از امکان
پیامش با سلطه عقد خفادر کریم و دار آمد
ششمین چادر عقبی کران ویکن از امکان
برهشیانی زدن بود نار همچوچنا امکان
که نور شده توافق کن کشت و باب هفت و چهل
شانزده کوه راهنم نرده نه صد هزار آمد
قریز رفتت پنجمین حکمت شغاز آمد
پنجمین ضیخم مرغاب از تهر قوئی کرد بولمل
که شیخ بیریم کو زندگانم دوچار آمد
ولیکن ساحل اطفاع هر امید دوام آمد
سیزدهم از اندک شام بی راشتر میگذر آمد
بنوی نیزه را من لک برخوبی عدار آمد
چهاردهم قلی لام و زمزمه شام نازار آمد
که اندک جمله غم نو عرف سازخون نکار
پنجمین قید اهنجاع بذرا نیزه آمد
اسیر خوار چون اهل تار و زنگبار آمد
که از کین زیب اندک مجلس شیرین همار آمد
که شصت و چهارمین دیدگام اسیر خوار زار
که از کین چیز سیط پیغمبر شعله با برآمد

هر انکس کو ندارد مهر مهر حیدر برده
چهارمین چادر مشاطه تقدیر نهادی
حای امشرا نمود آیینه زن و ظفر در مزم
بیم بدل و سخایش موج زن بیرون زحلی
اگر بیاد او سر است کرد دسر و دعجه
دوست با کمال ذات یکتا زان شبک بوش
بیم بیش کش هر شب چرخ از مرله تو قیش
الای مظہر قدق که قدر رتل نداند کس
که نیان کشته اند عهد عدالت کل از بیش
شها از اندیشه عدالت توکو نادره که جنکل
اکرج پیغم معصیت باشد حیرایش
نمید انم چ حکمت و دیانت دخترش بیش
چ خور شید غلک شرشام شوم از کنیه عدالت
ز دید امرمه هر خدا رخونیں علی اکبر
سر از خاله بیجف بیارانی سلطان بیک
بیان و بند کین بستند بکسر دختر انتقام
عیا از ابدت کو فی و فلام تماشائی
ناید بیلیجان الور بی حرث و ملا لو غم
چر العلت بیوی ای مین در خود فرزانه
قوهم ای سه اتفق بیار بیک چرا ندم

من کلام

(الفصل دلخواهی میتواند میتواند)

میتواند میتواند

(الفصل دلخواهی میتواند میتواند)

من کلام

بعد از رسول مسند حکمراوی میکنیم

ای پیشکار خالق ای پیشوای دین

نور فلک ایست که یعنی توئی امین
 در کشان دست ای پرند و القوق المتنین
 نران حمر حرم خدا کشترا این چنین
 از تو نداشت که در آن کشت خود نیکن
 حسن رسالت است رسول و تو اثر حصیر
 در چشم هفت چار توئی جهان بیقرار
 ددروز عزم در زم تو ما انزع البطیع
 در عرصه زبرد چرا نجاشیم کین
 دین خدا و خلق خود ام توئی معین
 چون شد مقام خلد هضای تو بزمین
 حق کرد خلق بال ملک زلفی خویین
 دعا فرین نمود و حرف گفت افرین
 بنمود جایگز کرد چرخ پیاره مین
 بر جان او کان قضا پاد در کین
 در خاک مردم صیدت سلطان بیقرار
 چشم هم چشم تان جوانان نامنین
 بیکاب نیز و سرمه فرقه هم چین
 و از سور دل کشید سپر آه اثنین
 بر جم حالت پدر پیر خود بربین
 مر او رم چان بر لیکلا دی لغنه
 بیند چه کوهر عذر فکارت این چنین
 فرق تو مر شکافته بیند زنفع کین

در درج ذات پاک تو درست بی بهما
 در درست دست ما پر از نراق ماغلوق
 جبریل طفل مکتبه زرفراست کلت
 حکم شهزاده ایان بد هرسیان منشید
 پغمبر است خانه عمل و تو باب است
 ایجاد را که هفت پدر چار مادر است
 آید بعتر قابض ارجح ما سوی
 ارجح کشتن کان تو که فبض میکند
 ته آن زان که بر هم را سلام یا وسی
 نزد خان پایی راه ره کنید سپه
 موبد تاغی اسرار استان را است
 نزد شعله افتاب رخت چون بشام ده
 خور شید و صفت اه جمال تو کرد ازان
 هر کن نکفت بعد نیو شاه لافتو است
 کوتاه هر شدنیان من از ملح چون سید
 اه از تری که خشک لب دید ترفتاد
 یکو نیون طپیان تن دید پا بهما
 دم بر کرفت پیکر صد پان پکش
 کای نوجوان بخان عجب فتنه بخوب
 با قامت خنده و با چشم اش کبار
 در چشم که این بدن پان پان مل
 قلب و در سکینه چنان که هچشم خوبش

این قصه رات تمام مکر روند و این سیئین
من کلام کن که نخواهد شد ن خیر
من کلام (اللَّدُخُ الْحَادِي عَشَرَ مِنْ قِبْلَتِ الْمُؤْمِنِينَ ۲۳) (الْعَمَرَ الدَّوْلَةَ)

متاع حُنْ تو بان راهه رخان شکند
تمام رو نو و نه ریا بیان شکند
خدای داندیش پجاج از کان شکند
بمو موه نهم ناولک سنان شکند
زشم دیک بزرگر بکلستان شکند
هزار دل ز تقاضای هوان شکند
زعهم بیشتر ز سروران روان روان شکند
دفه اغ کلب و بیکن اغ ارغوان شکند
بها لؤ و مرجان بحر و کان شکند
در شک خویش قدر سریوستان
ذر آنچنانکه زشن جمله استخوار شکند
ز عشق هر کرو سالار از جان شکند
ز هول بیضه خود را چرم کیان شکند
هزار میل هچمان دیدا بان شکند
بریک اشان دراز حلقة جهان شکند
بجوب دست و سرگرد سیستان
پاچمه سرمه هر و زان شکند
ظلسم کون و مکان ربه لامکان شکند
ز پویراش کر پیر کوهکشاں شکند
ز با خسر هر تامل غاوی ران شکند

خر کلام کن که نخواهد شد ن خیر
من کلام (اللَّدُخُ الْحَادِي عَشَرَ مِنْ قِبْلَتِ الْمُؤْمِنِينَ ۲۳) (الْعَمَرَ الدَّوْلَةَ)

بنای جمال تو خور شید اسماں شکند
ذنیله برقاب از دن کنی مه رق
بغزه اری اکر قوس بروان در کار
چربن نه صفحه کان بهم ز عشوی
بکرد شا سے اکر تر ل چشم شهلا مر
ازان دو عقرب زلف سیه ببرگ قمر
چه مار کیو برس و قد بیا و نیزی
زیک کر شمیر کلنار فار کونه رخ
صفای لعلیب و شجر اغ دندات
پاکنی چرقیا متغیر قامت رعنای
شکست دل عاشق اکر بود لازم
هر است کر شکند دل بیشود لدار
شهی که بر فلک از قهر کر نظان کند
شهی که سرکشدار دیک بان ده هر چهل
شهی که خادم در کاه او بکاه سیز
شهی که شاطر چکش بر هن دشت نبرد
شهی که قاصد امش بوقت شد رجا
علی عالی اعلاک که دست قدرت او
ایا امیر مغضم که نعل تو سکن تو
نه بی حزم تو جیش تمام هر سکجه لان

سَرْمَانْ هِرْجُونْ زَنْ كَارْوَانْ سَكَنْدَرْ
 زَخَّصَهْ كُوْسَفَانْ مَرْبُوْجَانْ شَكَنْدَرْ
 صَفَوْفَ عَرْكَهْ زَافَانْ الْأَمَانْ شَكَنْدَرْ
 چَانْدَرْ وَشَنْيَشَهْ نُورْلَخَارْ شَكَنْدَرْ
 زَفَرْقَهْ دَهْرَ كَخَيْنَهْ دَهَانْ شَكَنْدَرْ
 هَانْ شَيْهَهْ عَرْمَخَافَانْ شَكَنْدَرْ
 جَادَرْنْ شَكَنْ تَخَتِرْپَانْ مَانْ شَكَنْدَرْ
 هَارْجَانْ تَشَانْجَوْبَ بَاغْبَانْ شَكَنْدَرْ
 بَنْكَهْ بَاهَيْ خُودَانْ يَمْ جَازْمَانْ شَكَنْدَرْ
 مَخَالْفَانْ هِيرَادَلْ اَزَايَنْ بَيَانْ شَكَنْدَرْ
 بَدَيَنْ اَبَازَانْ خَالَانْ مَتَانْ شَكَنْدَرْ
 كَهْ قَفَلْ نَاطَقَهْ جَوْهَرَهْ بَانْ شَكَنْدَرْ
 زَبَارْ مَاتَمْ عَبَاسَ نَجَوَانْ شَكَنْدَرْ
 هَارْ دَاعَ غَيْثَرَهْ دَلْ اَزْخَانْ شَكَنْدَرْ
 كَهْ شَمَرَانْ وَوَچَلَوْهَ كَوَدَانْ شَكَنْدَرْ
 بَجَوْهَرَهْ جَفَامَهْ سَرَنْ نَانْ شَكَنْدَرْ
 كَهْ سَرَنْ بَجَوْهَهْ مَحَمَلْ نَرْسُورْجَانْ شَكَنْدَرْ
 بَنَاهَيْ عَابِدَهْ بَيَانْ قَاتَانْ شَكَنْدَرْ
 زَبَندَ دَسَتَهَيْنْ توَسَارَانْ شَكَنْدَرْ
 بَجَوْبَهْ كَوَهَرَهْ دَانْشَهْ زَدَهَانْ شَكَنْدَرْ

زَفَازِيَانَهْ قَهْرَتْ كَهْ لَشِيهَهْ فَرَازْ
 بَكَيزْ لَيَادَلْ عَرْفَتْ أَكَرْ كَنْدَجَوَلَانْ
 نَهَلَهْ أَرَيدَوْ زَيَضَاهْ دَسَتَهَيَعْ بَنَصَهْهَهْ
 بَجَسَهْ مَطَاحَانْ شَرَقَ طَبَعَ كَرَدَهْ طَلَوعَ
 بَوَصَفَهْ دَهَتْ تَوكَلَهْ اَزْبَانْ شَكَنْدَرْ
 نَهَدَلَحَ تَكَهْ تَيَغَتْ چَرَقَابَضَارَهْ
 نَهَصَفَهْ تَكَهْ رَهَتْ كَهْ تَعَدَهْ كَرَهَهْ
 بَيَاغَ كَشَورْ جَاهَتْ رَوَهْ چَرَدَزَهْ خَلَهْ
 زَمَرَهَتْ شَكَنْدَشَاخَ سَيَبلَهْ رَهَقَهْ
 قَيَيمَجَتْ نَارَهْ شَهَاهَهْ رَهَزَهْ شَهَارَهْ
 اَمَيَدَهْ دَارَهْ اَزَايَنْ طَرَقَهْ مَغَازَهَهْ
 مَرَچَهَهْ كَهْ كَشَاهِيمَ زَيَانْ بَهَدَهْ تَقَهْ
 كَجَارَوا بَوَ دَاهَهْ كَهْ سَرَهْ قَدَهْ حَسَينَ
 زَدَاغَ اَكَبرَهْ شَادَهْ قَاهَمَ دَامَادَهْ
 بَعَوَكَبَهْ وَبَلا يَاعَلَى تَماشَاهَهْ
 بَهَيَنْ بَجَولَهْ بَيَدَيَنْ كَهْ هَدَمَ اَزَرَهْ كَيَنْ
 بَنَاهَهْ بَهَهْ فَنَظَرَهْ بَدَهْ خَرَتْ زَيَنْ
 بَرَاهَشَامَ كَذَرَهْ بَنَهَيَنْ كَهْ خَارَجَهَهْ
 بَرَاهَشَامَ كَذَرَهْ بَنَهَيَنْ كَهْ خَارَجَهَهْ
 شَهَاهَهْ اَكَهْ دَاهَيَغَهْ كَهْ بَورَهَهْ دَاهَيَغَهْ

الْفِرْدَوْسُ لِلْعُلُومِ

مَرْغَ دَلْ دَهَرَهْ مَجَبَرَهْ تَنْ نَالَهَهَيَ زَادَهَهْ

بَكَرَجَانَ اَزَهَجَهَانَ غَصَهْ وَتَيَارَهَهْ

بکه غمگاهی پیاپی حاصل از اغیار دارد
 جان تفرقه و یاد از نو شیدن است چنان
 هر یکی اندیزه از المجنون نه لحن موصیقار دارد
 شادویان سبیل را زغم سرشار دارد
 چرخ کج رفوار کله ایار اینچشم خاردارد
 کایزدم نطق بیان از اخترن اسرار دارد
 آنکه جنم از جان پاک احمد مختار دارد
 واژ شرافت همیزی چوز جندر کزار دارد
 کششاع فور هر عشری از اعشار دارد
 زان بیکیهان صنویر چهل ازان اوله دارد
 تاکه اندیز خویش ظاهر عکس از خساله دارد
 یعنی پیش ازین بخ را در جهاد بیان ظهار دارد
 نیست اسان هر که زانیان رفعش نکارد
 که اعتراضی بخواهان دست پاره دارد
 اخکه از درد قهرش بیک بجهیم از قاره دارد
 خازن جنت چه منصورش نکون بازدارد
 تاکه خور از امکنیل بیک به بیک ابعاد دارد
 شیوه جهات بخوبیه تختها الآنها بردارد
 عقشین بیک کره به چادرین از استار دارد
 صبح تو ان پرتو خور شیده را دیوار دارد
 یکی بام در کهش چون کرد شیر کار دارد
 زانکه هم خاصم وهم بدان دست پاره دارد

شاهد روح از جسد با فک رخیل اید و براز
 آب حیوان او را در کر خضر از هر چیز
 بند بند استخوانم بشکر پهله زند و در دن
 بشکر اسایش کنم بیکدام بشر قیاده دویل
 کر که از بهتر تفرقه با نام دست صحن کلیش
 نزهان و ارسانه کرد که جان رقید مختنق
 ناکه نباشیم زمان در مردحت زهرای اظہر
 آنکه پیکه هنای استانه رکشور کیتی تعالیم
 لعنه قندیل ذرتیں سپهراز چیت بشنو
 نور من هر چیز باشد پرتوی از مهر جهرش
 حرف تاندیت لر بیود آنکه را کی داشت قد
 علت ایجاد موجودات خوی باشد از این و
 کن فکون در بخت فرمانت رای اقدس شیر
 زان بیکه زیل بر خیل ملک دار دشافت
 صهری از جود مهرش بیک نعیم از لاله بخشد
 چشم غلامان کرفتند برسایه عکس کنیش
 خلاک رو به مسکنیش باد او در در رای غرضی
 قطعه زاب و ضویش کر چکد، دپرای خوارا
 بیک کنیز از مطبخ دمه راست و خور شیده است
 سایه سرکار از حرم خواهد که اخراج چشم ناید
 مهر که ز میل از اثاث است از شعف هر خود را
 ماه کر خیل از کو راست از غیر کامیل پیکن

چو خ نابنیا شا ز آز ارم بیل افطار دارد
 ظلم به خد بر حکیمت چو خ کچ رفشار دارد
 پشت خم از داغ عباس و فاکر دار دارد
 خار غم بر دل ز مرگ قاسم افکار دارد
 زینت کلثوم را از کین ذلیل و خوار دارد
 دشمن بد خود عیان در گوچ و بازار دارد
 دامن خود لاله رنگ از دین سخنبار دارد
 رو خاک تر جپان این دین رخوار دارد
 دست بسته غل به کردن عابد بیهار دارد
 صوہ قران خود عیان زان لعل کوه را از
 تایامت عرش اعظم لرنه از این کار دارد
 شهد کرم دل از شیر بیهی کفتار دارد

بنگر اندر

الحقیقہ المزنویہ

کل شب هتاب در بام مرا بیش با کذا دارد
 ای مهین بانویه جنت داد از بیداد است
 بنگر اندر نینو اپیش بفوا از جو راعده
 شعله سوزنهاش بر جان زدن هجرا کبر
 بنگر ای خاقون محشر دست بیداد بخت
 اهل بیت راظر کن چون امیران تاری
 بنگر از داغ علیا کبیر جپان لیلا مه مضر
 بنگر اندر مطبخ خولی حیین فاز بیت
 از ستم در مجلس شرب و قمار ای خت لحمد
 در دندانش زیوب خیزان از مرد بنگر
 کرد خواهش ملحد بحر کنیز به دخترش مرا
 تک شکر بیز و از کلک حقیر اندر شایش

منکلاف (الفصیده مدفع اما فتح علیہ)

ز عیشق سبیل و کل شوش افغان چمن دارد
 یکی ماؤ بوس دیکریه جابر سمن دارد
 بر قصر افغان و خیزان چون و شافان ختن
 رایخین ملوان بکه در هرف دهن دارد
 که غلام چن رام ز اشوی و فتن دارد
 فراز عجل و مرک کاج و شاخ نترن دارد
 برون خار غم از پایی صنوبر فارود دارد
 که تا از بحکم چون بیت الشرف بیت الحن دارد
 بفسر فارغ از غم جابر بزم یا میر من دارد

بهار امد که بلبل جا بصحن هرجن دارد
 بمحار امد که مرغان خوش اخان در نواهر
 بهار امد که سر بجوبیار از شوق دسته
 زهر سوچو بیار از نیستان کشته چو رضوا
 به غفت ذمر دن صحیح کلشن شاه کل بنگر
 خرو شوار سار افغان اور زکر و ناله از قرق
 شقایق غان بر خدار بیلو فریالا بد
 کند سورک بیور تابو هر شود خیری
 پیاله بر کتف نکر شد با افغان مولان

عجیب زین که البت ضیمان با پر پهن دارد
 چنان نالد که جان را شاد آن صوحسن دارد
 بعثت طایور فرح اشیان در چوفون دارد
 زنور خود منور کریت از سر و علم دارد
 چه کلذارم سطیز میزین را در زمین دارد
 وزران در چوف خوار چشم هر شیرین وطن دارد
 از آن قرب بجواری کوچی ز دالمن دارد
 که عالم غریبین جمله برج و جو حسن دارد
 حدوث او با قدم در کاخ هستی مقتن دارد
 ز حکم او است کیم ارض مطبق ز لیز دارد
 ن تکر فرمادن به رقص نوحی از زیدن دارد
 بخوبی از حقیقت قلب تو کوئی بیت بجز دارد
 فریب هم دوچاچ از ابر وان خوبیت دارد
 کزان در بیک اشان محترم صد اهرمن دارد
 که صد یوسف کرفتار اندگان چاه ذقون دارد
 هم بسبتا سهر از شوق این چوخ کهر دارد
 اذان و حرم خور نور میزین رام هن دارد
 که چون او حضرت بزرگان ایمه مؤمن دارد
 زکردن بکسلد ز قار و خود ترک وشن دارد
 که چون جدش بیبری شر ایش و سن دارد
 زید ادو ستم جانه براز رفع و محن دارد
 هم از خون جکر طشه چه جیون موج زن دارد

بوسن جغری هزار و نسیع عَزْرَهُ دارد
 در کارن فصل های ایون عند لیب شو و صل
 هم از صوت یحیی باشد که اندگ عَزْرَهُ کهیان
 هم از صوت حسن باشد که خُرُشید جهان
 هم از صوت حسن باشد که کردابر در بالا
 هم از صوت حسن باشد که جو سند خمہ از خا
 هم از صوت حسن باشد ظهور احسان اشیاء
 مهیں فرزند پیغمبر بحال کلش زید رک
 نه مکن ول جیش خوانم نه حاجب مکنش دام
 ز امر و است کیم سان کبند کرد و بوکر دان
 بن باشد قابض از طهوار امو بدر کاوی
 بشیرینی د فانی نقطه موضوع را ماند
 قرآن هم دو قرص ها از خدبن او پیدا
 دوئکش بیرون کانش بد و سر زکر شهلا
 مکواز جاه کفان و مپه زیلا ز طلاقت کیونصف
 طبقهای لالی ز اینهم از بمنشار او
 نماید کتب هزار ماه چهار شریف نور افشا
 کند که منعکس رضق سما و نور و زیستی
 شمن در خواب آکر عکس جمال انور شر بدند
 شهد شاهی بیدن شوکت هوزن ماهی بدهی ز
 خلیدش بکه بزیر لکل دل خارغم هر دم
 ببین کز ز هر لام اس جغا صد پان احتى